І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 191. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ЖОВТНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 14, 1965 No. 191. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 13 жовтня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН 12-го ЖОВТНЯ СПОЖИВАВ ТВЕРДІ ХАРЧІ ТА ПРОХОДЖУВАВСЯ ПО КОРИДОРІ, вийшовши вперше з кімнати. До 11-го жовтня Президента кормили дожильно, а від вівтірка він почав споживати нормальні харчі. На снідання Президент спожив сікану воловину, сухарок і чай, на полуденок, зупу, „гамбурґера", сухарок і помідори з пушки, а на обід печену воловину, душену картоплю, помідори варені і тапіоку. Президент видужує нормально. У вівторок він нікого не приймав, відвідувала його тільки дружина, яка живе побіч нього в шпиталі. Пані Джансон анулювала всі свої товариські зобов'язання до кінця року, заступатиме її пані Гомфрі — дружина віце-президента.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПРАВО НА ПРАЦЮ НЕ БУДЕ ЦЬОГО РОКУ ВИРІШЕНИЙ В СЕНАТІ, бо внаслідок обструкції провідник демократичної більшости сен. Майк Менсфілд вирішив припинити дебати в цій справі. Цей законопроєкт демократи мають внести в найближчому році, але провідник республіканців сенатор Еверетт Дірксен заявив, що він і в 1966-му році вестиме обструкцію проти скасування закону про працю, який існує в 19-ох стейтах, і який дозволяє робітникові дістати працю, хоч він не є членом професійної організації. Сенат відкинув внесок на припинення дебат, тому немає виглядів на схвалення урядового проєкту про скасування закону про право на працю.

УРЯД ПРОТИ БОЙКОТУ ТИХ КОМПАНІЙ, ЯКІ ТОРГУЮТЬ ІЗ КОМУНІСТИЧНИМИ ДЕРЖАВАМИ. Державний Департамент та Департаменти Оборони і Торгівлі вислали листи, в яких гостро засуджують ті праві американські групи, які закликають до бойкоту шістьох тютюнових компаній, які купують тютюновий сирівець в Югославії. Департаменти заявляють, що кампанія за бойкотом є шкідлива, бо перешкаджає урядові вести плянову політику у відношенні до деяких держав та застрашує американські фірми. І так протест Молодих Американців за Свободу примусив фабрику гумових опон відкликати продаж фабрики синтетичної гуми Румунії. Уряд є тієї думки, що можна торгувати з комуністами товарами, не конечними до оборони.

ДОЧКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 11-го ЖОВТНЯ ВІДЗНАЧИЛИ 75-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ у Вашингтоні. Це Товариство засновано 11-го жовтня 1890-го року. Його членом може бути кожда жінка, яка скінчила 18-ий рік життя і яка є нащадком чоловіка або жінки, які боролися під час американської революції, або яка є визнана за американську патріотку та яку погодяться прийняти в члени. Тепер у ЗДА та в інших країнах є коло 185.000 членів цієї організації. Між членами немає негрів. Товариство „Дочки Американської Революції" є консервативне, воно допомагає школам, влаштовує курси „американізації" для нових іміґрантів. На річний з'їзд ДАР звичайно прибуває коло 6,000 членів.

АСТРОНАВТ КУПЕР ГАДАЄ, ЩО МОЖЛИВА БУДЕ СПІВПРАЦЯ ЗДА ІЗ СССР в ділянці космічної програми. Це своє передбачення висловив астронавт Купер на пресовій конференції в Ст. Луїсі, доповідаючи про свою зустріч в Атенах із совєтськими космонавтами Беляєвим та Леоновим. Купер казав, що совєтські космонавти „милі хлопці", і дуже тішилися, що могли бачитися з американськими астронавтами. Але Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація не є така оптимістична в цій справі, бо дотеперішні проби співпраці з СССР не вдавалися.

У СВІТІ

ОСТАННЯ ВЕЛИКА ОПЕРАЦІЯ В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ НЕ ВДАЛАСЯ, бо реґулярні курені північно-в'єтнамської армії, що їх американські й південно-в'єтнамські війська мали окружити та винищити або взяти в полон — в останній хвилині втекли з плянованого окруження. У захопленій американцями головній кватирі комуністичного війська знайдено військову мапу з наказом вимаршу на північ. Американські старшини та воєнні кореспонденти стверджують, що південно-в'єтнамське військо настільки інфільтроване комуністичними шпигунами, що ніяка військова тайна не всилі зберегтись і тому ніяка операція більшими військовими силами наспілку з південними в'єтнамцями не може вдатися.

ПРЕМ'ЄР КАМБОДЖИ, КНЯЗЬ НОРОДОМ ШІГАНУК, ЯКИЙ ДОВІВ БУВ до зірвання дипломатичних взаємин з Америкою та маніфестував на кожному кроці свою „приязнь" з Комуністичним Китаєм і підтримував комуністичних партизанів в Південному В'єтнамі, заявив в газетному інтерв'ю, що тільки від ЗДА залежить відновлення взаємин, і поставив такі передумови, що їх легко здійснити. Водночас він рішуче підкреслив, що „приязнь" з Комуністичним Китаєм не має нічого спільного з „ідеологією". Цей новий зворот Камбоджи пояснюють прогрою комуністів в Індонезії та політичними невдачами Комуністичного Китаю.

У СЕУЛІ В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ВІДБУЛАСЯ велика парада з участю коло 100.000 народу з нагоди від'їзду до Південного В'єтнаму 10.000 корейських вояків на війну проти тамошніх комуністичних партизанів.

ПАКІСТАНСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗУЛЬФІКАР АЛІ БУТТО ЗАПРОПОНУВАВ, щоб чотири великодержави, які є постійними членами Ради Безпеки, взяли в свої руки поладнання пакістансько-індійського конфлікту за Кашмір. Він пропонує, щоб вони розслідили кашмірську проблему на місці та перевели підготову до тамошнього плебісциту, при чому Пакістан готов зректися всяких претенсій до Кашміру, якщо плебісцит вийде у користь Індії. Однак індійський міністер закордонних справ Сардрар Своран Сінґ заявив у Генеральній Асамблеї ОН, що Індія відкидає ту пропозицію Пакістану, бо вважає, що Кашмір є частиною Індії і ця справа пересуджена.

У БРИТАНІЇ, АЙЕН МЕКЛІД ЗРІКСЯ свого становища редактора поважного консервативного журналу „Спектейтор", ставши міністром скарбу в т. зв. уряді в тіні — консервативної опозиції. У випадку виборчої перемоги такий уряд приходить офіційно до влади. Айен МекЛід був одним із лідерів Консервативної партії.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ ЗВЕРНУВСЯ з закликом до всіх 117 членів ОН, щоб вони зголошували добровільні датки до каси ОН, яка потребує ще 100 мільйонів долярів, щоб виконати всі свої зобов'язання до кінця цього року.

Нас єднає спільна мета: служіння Богові й Батьківщині

Нюарк-Ірвінґтон. — У неділю, 3-го жовтня 1965, тут відбулося благословення нової Української Централі Нюарку-Ірвінґтону і з цієї нагоди прийшло до події, яка не тільки до глибини душі зворушила її свідків-учасників, але й збудила нові надії та скріпила в них віру у краще майбутнє. В дусі того самого екуменізму, що просвічує тепер нарадам Другого Ватиканського Собору та починає нову добу в історії християнського світу, до чину благословення цієї Української Централі стали українські душпастирі обидвох віровизнань, як це задокументовано на цій фотознімці. Благословення Централі довершують (зліва): о. Дмитро Лаптута, ЧІН, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, о. мітрат Артемій Селепина — настоятель української православної церкви парафії св. Тройці в Ірвінґтоні та о. Микола Харіщак — настоятель української православної церкви св. Вознесіння в Нюарку.

(Див. допис на стор. 3-ій в цьому числі)

Конґрес схвалив нову фармерську програму

Вашинґтон. — 12-го жовтня Конґрес закінчив працю над новою 4-річною фармерською програмою, коли Сенат її схвалив. Палата прийняла фармерський законопроєкт ще в п'ятницю 8-го жовтня. Цей законопроєкт вислано до Білого Дому до підпису Президента. Новиною в новому законопроєкті є пункт про бавовну. Ціни на неї на ринку будуть дешевші, що вможливить фармерам продавати її за кордон, але вони діставатимуть за неї допомогу від уряду в готівці, і їхні прибутки не будуть зменшені внаслідок нижчих цін. Досі так само уряд підтримував фармерів таким самим способом за продані такі фармерські продукти, як пшениця й кукурудза та кормове зерно. Ця нова програма важлива на 4 роки, але в потребі Конґрес зможе в найближчих роках змінити деякі пункти фармерської програми.

У Вінніпеґу відбулася Всеканадійська конвенція Українських Ветеранів

Вінніпеґ, Ман. (І. Юзик) — В днях 7 і 8 жовтня 1965 р. у приміщеннях Комітету Українців Канади у Вінніпеґу відбувалася Всеканадійська Конвенція Українських Ветеранів. Ця конвенція була ювілейною, бо на ній відзначено 20-річчя існування Союзу Українських Канадійських Ветеранів (СУКВ) і заразом історичною, бо вона була першою Всеканадійською Конвенцією Українських Ветеранів з огляду на те, що в ній взяли участь представники всіх тих українських ветеранських організацій, які сталися складовими організаціями СУКВ, а саме: Братство І-ої Дивізії Української Національної Армії (Дивізійники), Братство Українських Січових Стрільців (УСС). Братство Карпатських Січовиків (БКС), Об'єднання кол. Вояків УПА і Товариство кол. Вояків УПА — Української Повстанської Армії. Конвенцію відкрив президент І. Карасевич, який звітував разом із ген. секр. Б. Панчуком. В часі конвенції діяли комісії: Організаційна, статутова резолюційна, пресова, номінаційна, бюджетова і реєстраційна та верифікаційна.

Всеканадійська Конвенція Українських Ветеранів, якою керувала Президія: адв. А. І. Яремович — голова, д-р С. Росоха і Р. Брик — заступники голови і Д. Ґерич, Й. Ґаланський та І. Юзик — секретарі, — схвалила основні зміни в старому статуті СУКВ і пристосувала його до нових обставин, які настали через ветеранське об'єднання в Канаді. Конвенція вислухала звіти уступаючої Крайової Управи, схвалила резолюції і на основі нового статуту вибрала керівні органи СУКВ. До Крайової Управи увійшли: Голова — Богдан Панчук (Монтреал), 1-ий заступник — Лев Кардинал (Торонто), 2-ий заступник — адв. А. Яремович (Вінніпеґ), секретар — д-р С. Росоха (Торонто), скарбник — Вол. Весоловський (Монтреал). Члени: С. Гуляк і д-р М. Луцик (Торонто). В. Буряник (Саскатун), І. Горецький (Едмонтон) і В. Єлиняк (Ванкувер) І. Юзик — екзекутивний директор. Крім того вибрано Крайову Раду, до якої увійшли представники всіх провінцій Канади, в яких існують організаційні клітини. Конвенція пройшла з повним успіхом і СУКВ розпочав нову еру свого існування.

Українське Лікарське Товариство влаштовує Традиційну Осінню Зустріч на Союзівці

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Управа Нюйоркського Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки влаштовує в суботу 16 і в неділю 17 жовтня ц. р. на цій оселі Українського Народного Союзу свою Традиційну Осінню Зустріч. У програмі зустрічі в першому дні передбачені ширші сходини Психіятричної секції УЛТПА, сходини Секції лікарів - стоматологів і сходини Секції дружин лікарів. Увечері о 7-ій годині відбудеться спільна традиційна вечеря з мистецькою програмою, в якій виступлять Оксана Ленець — скрипка, Христя Боднар — сопрано та Володимир Гентиш — фортепіяновий супровід. Після вечері забава з танцями. В неділю — після Служби Божої в каплиці св. Володимира на Союзівці — буде проведена ділова конференція членів УЛТПА з Головною Управою.

ОН і зокрема ЗДА погрожують санкціями проти незаконного уряду Родезії

Об'єднані Нації. — 107 голосами прийнято резолюцію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй проти того, щоб автономний уряд Родезії, яка є британською колонією в Африці, на власну руку і проти волі Британії проголошував державну самостійність із збереженням біло-расової політики та з відсуненням від влади автохтонних чорних. На 117 членів Об'єднаних Націй тільки Південно - африканський Союз, в якому теж проводиться біло-расову політику, і Португалія, яка є проти усамостійнення її африканських колоній Анґолі й Мозамбіку, голосували „проти", — Франція абсентувалась, а Британія проголосила, що не голосуватиме з принципових причин, а ще інших шість країн стрималось. Автономний уряд Родезії Айена Смита зажадав від Британії негайного проголошення державної самостійности Родезії, та відкинув всі компромісові пропозиції, які мали на увазі ступневий перехід влади в Родезії в руки автохтонів. Уряд Айена Смита спирається на 225.000 тамошніх білих, нехтуючи чотирма мільйонами чорних автохтонів і не підготовляючи їх культурно й економічно до власного державного життя. Дана резолюція Генеральної Асамблеї не з'ясовує докладно репресійних заходів, що їх треба би вжити у випадку, коли б Айен Смит виконав свою погрозу і на власну руку, знехтувавши становищем Британії, проголосив самостійність Родезії з біло-расовим режимом. Однак з духа тієї резолюції виходить, що Об'єднані Нації погодяться на всі репресійні заходи, що їх перевела б Британія проти Родезії, як „збунтованої колонії", включно з військовою експедицією. Американський амбасадор Артур Ґолдберґ склав заяву, що Америка не визнала б такого родезійського уряду та що вона приєдналась би до міжнародної акції проти нього. Британія стала на формальному становищі, що це її „внутрішня справа" і що тому Об'єднані Нації не мають потреби втручатися до цієї справи, бо Британія сама з нею впорається. Однак неофіційно Британія вдоволена з тієї акції на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, бо та акція скріпила її становище у відношенні до автономного уряду Айена Смита в Родезії. Смит вже вернувся з Лондону, після тамошніх невдачних переговорів, до Родезії і заявив, що він „покищо" не буде „негайно" переводити в діло плян проголошення самостійности Родезії: в тій його заяві добачують вже наслідок становища ОН, чи пак Америки. Родезія не може дозволити собі, щоб проти неї проголошено міжнародний економічний бойкот. Британські лідери лякаються також, що в Родезії могло б прийти до вибуху кривавого чорного повстання.

Ювілейні дні УВАН започатковано відкриттям виставки дереворізів Якова Гніздовського

Ню Йорк. — В п'ятницю 8 жовтня 1965 року в будинку УВАН у ЗДА відбулось урочисте і багатолюдне відкриття ретроспективної виставки графічних праць мистця Якова Гніздовського. Відкриваючи виставку, професор Ю. Шевельов говорив про самобутність мистця, його стриманість, лаконічність і настановлення на глядача, який хоче бачити. Проф. Д. А. Горняткевич, доповідаючи про мистецьку днями друга книжка літетворчість Я. Гніздовського, підкреслив оригінальність його творчих задумів і прецизність виконання. Ю. А. Лавріненко дав огляд мистецької критики Парижу й Ню Йорку, що писала про виставки Я. Гніздовського. Рядом цитат доповідач показав, що Я. Гніздовський тепер має визнання, як один з провідних американських мистців. Французька критика пише про його самобутність. У своєму виступі Я. Гніздовський висловив свою радість з того, що саме в дні, коли Академія відзначає своє двацятиліття, його виставка буде в залі цього українського інтелектуального осередку. Мистець коротко розповів про свою працю над дереворізами. Виставка припала на 50-тиліття Якова Гніздовського. Виставлено 50 його дереворізів за роки 1944-65. До того ж Музей-Архів УВАН у ЗДА урядив виставку книжок, оформлених Я. Гніздовським, зокрема кілька видань Академії. Як зауважив у своїй промові Президент Академії, проф. О. Архімович, відкриття виставки Я. Гніздовського збіглось з кількома ювілейними датами, важливими для Академії: 20-тиліття заснування УВАН в Західній Німеччині і 15-тиліття початку праці УВАН у ЗДА. До того ж саме на 8 жовтня припав день 70-тиліття проф. І. Замші — „постійного рушія наукової і організаційної праці Академії". Проф. Ю. Шевельов сказав, що голови приходять і відходять, а на безперервній праці проф. І. Замші тримається успіх Академії. К. Паньківський подарував ювілятові свою щойно видану книжку „Роки німецької окупації". Проф. В. Міяковський нагадав про ще одну ювілейну дату — 10-го жовтня 1945 року почав свою працю Музей-Архів Академії. В цей день він дістав перший подарунок — зошит поезій Юрія Чорного, а за двадцять років Музей-Архів виріс у велетенську скарбницю матеріялів.

Климентина Авдиковичева-Глинська, піонерка української промисловости, померла у Відні

Відень. — Минулої неділі, 10-го жовтня 1965, тут померла, після важкої недуги, одна із найбільш яскравих постатей серед українського жіноцтва нашої доби, сл. п. Климентина з Січинських Авдиковичева-Глинська. Народжена в 1882-му році. Покійна вкоротці після першої світової війни, в 1920-их роках, без будь-яких засобів започаткувала у Львові фабрику солодощів „Фортуна", опісля „Фортуна Нова" та розвинула її в одне з найповажніших українських промислових підприємств на Західній Україні, даючи працю українському робітникові, часто українським студентам, що були політв'язнями, та збагачуючи український стан посідання. Фабрика проіснувала аж до другого наїзду большевиків у 1944-му році. Тоді Покійна, разом із померлим недавно своїм чоловіком інж. Теофаном Глинським, времіґрувала до Відня, де й прожила до кінця своїх днів, завжди найживіше інтересуючись українськими справами та беручи в них активну участь. Осиротила дочку Стефанію, замужну Херассі, та сина Ореста, обидвоїх в Америці, як і численних приятелів і знайомих, для багатьох з яких вона була справжньою добродійкою.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ Д-РА В. ШАНДОРА В ЧЕХОСЛОВАЦЬКОМУ НАУКОВОМУ Т-ВІ

Ню Йорк. — В рамцях співпраці Наукового Товариства ім. Шевченка з чужонаціональними науковими установами відбудеться в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в годині 7:30 вечером в Чехословацькім Науковім Товаристві доповідь члена президії НТШ в ЗДА д-ра В. Шандора на тему „Правно-політичний розвиток Карпатської України після Другої Світової Війни". Доповідь буде виголошена чеською мовою. Вхід вільний. Адреса: 381 Парк Евню Савт, кімната 914, в Ню Йорку, вхід з 27-ої вулиці, перша брама.

АНГЛО-УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ВІДБУЛО СВІЙ З'ЇЗД

Нотінґгем, Англія. — В суботу, 11 вересня ц. р., у великій залі домівки СУБ-у в Нотінґгемі відбувся перший річний з'їзд Англо-Українського Товариства. — В з'їзді та концерті взяло участь понад 50 членів Товариства, гостей і приятелів. Між гістьми були: посол Роберт Матю — заступник державнаго секретаря міністерства закордонних справ в останньому консервативному уряді; посол Майк Інґліш від округи Ноттінґгем-Південь; представники обох Українських Церков, місцевих властей, українських організацій у Великобританії та члени Ради Англо-Українського Т-ва.

ДРУГА КНИЖКА АЛЬМАНАХУ „ПІВНІЧНЕ СЯЙВО"

Едмонтон. — У видавництві „Славута" (10920 — 60 Евню) вийшла останніми ратурно-мистецького альманаху „Північне сяйво" з багатим і різноманітним змістом. Ця книжка широко ілюстрована. Серед авторів альманаху є: У. Самчук, М. Мандрика, Л. Ромен, В. Гайдарівський, І. Кейван, Яр Славутич, Б. Рубчак, М. Матвієнко, І. Боднарчук, Д. Струк, Д. Мур, Г. Черінь, І. Кмета, О. Неприцький-Грановський, І. Шанковський, Б. Мазепа, В. Ніньовський, А. Легіт, В. Жила, С. Яременко, Т. Шевчук, М. Кейван, В. Ворскло, В. Буйняк, Т. Карлтон, Ф. Богдан та інші. Уміщено також „Спомники" А. Гончаренка, спомини Г. Мудрої та „Марш північносяйвників". Книжка має 192 сторінки.

УСПІХИ ПІЯНІСТА Р. РУДНИЦЬКОГО В ЕВРОПІ

Роман Рудницький, після здобуття першої нагороди на Міжнародному конкурсі „Моцартеум" у Зальцбурзі, взяв участь у двох світових піяністичних конкурсах. У Мюнхені з-посеред 59-ох учасників конкурсу допустили його, як одного з 8-ми учасників та одинокого з-посеред молодих піяністів Америки — до фіналу. У Всесвітньому піяністичному конкурсі у Женеві, де учасниками були 83 піяністи з цілого світу, його допущено з 11 іншими учасниками до фіналу та признано йому 5-те місце в нагородах. Взявши під увагу, що учасниками були піяністи до 32-го року життя та, що в жюрі були світової слави музики, між ними й вірменський композитор Хачатуріян, треба вважати це за великий успіх 22-річного Романа Рудницького, що його українське походження відзначували всі рецензенти. Він дістав ґратуляційне письмо від директора Інституту Міжнародної Едукації, який в порозумінні з Державним департаментом вислав його в Европу.

У Вінніпеґу відбулася інавґурація академічних викладів УВАН

Вінніпеґ. — В неділю, 26-го вересня тут у приміщенні УНДому відбулася інавґурація осінніх викладів Української Вільної Академії Наук у Канаді. Зібрання відкрив і проводи ним діючий голова УВАН д-р І. Мандрика. З уваги на те, що інавґураційний виклад мав за тему „Українські Наукові Осередки в Західній Европі" він покликав до президії зібрання членів Управи „Т-ва Прихильників Українського Вільного Університету в Мюнхені" в особах проф. Р. Жука, інж. В. Романова й д-ра М. Марунчака. Першу доповідь виголосила пані І. Тарнавецька. Вона подала коротко історію УВУ, УТГІ й НТШ в Европі та довше спинилася над теперішнім станом УВУ та його новою спробою відновити навчальну діяльність у формі „Літньої Школи УВУ". Другий доповідач — д-р Б. Білаш висвітлив фото, що їх зробив в часі „Літньої Школи" в Мюнхені, а теж і в Сарселі, Франція, даючи відповідні пояснення. На заклик предсідника збори вшанували пам'ять недавно померлого декана філософічного факультету УВУ проф. д-ра П. Зайцева, якого характеристику подала п-ні Тарнавецька. З нагоди доповідей були виставлені видання УВУ, НТШ, УТГІ та інших установ. Після доповідей відбулася дискусія, в якій брали участь І. Піп, проф. Яр. Рудницький, д-р М. Мандрика та інші.

Українці беруть участь у Фестивалі Національностей в Шикаґо

Шикаґо (В. Н.). — У Фестивалі Національностей Шикаґівської Метрополії, що його організує кожного року управа міста Шикаґо, візьмуть участь двадцять і чотири найбільші національностеві групи міста Шикаґа, в тому також й українці. Відбудеться цей Фестиваль Національностей в суботу 16 і в неділю 17 жовтня ц. р. у виставкових залях „Нейві Пір" над озером Мишиґен у Шикаґо. Програма фестивалю охоплюватиме виставки народного мистецтва, покази національних страв та концерти національних ансамблів. Український ресторан - кафетерію з різними національними стравами підготовляють і вестимуть пані з 24-го Відділу Союзу Українок Америки. Виставку українського народного мистецтва організують пані з Ліґи Американців Українського Походження, яка у цьому році спонзорує українську частину програми Фестивалю, та фірма „Дельта" п-ва Старухів. У мистецькій і концертовій частині візьмуть участь ансамблі українських танцюристів — Осередку СУМА ім. М. Павлушкова, Шикаґо-Північ, під керівництвом п. Косовського та парохії св. Иосифа під проводом п-ні Корчинської. Крім цього передбачені теж музичні виступи. Між представниками різних національних груп „Міс Україну" репрезентуватиме п-на Ольга І Дацків, студентка і сумівка, спікерка однієї з українських радіових годин у Шикаґо (стація WSBC).

● **Норвежська Академія Наук** твердить, що норвежські вікінґи — хоробрі вояки-моряки, закохані у далеких подорожах, знали про існування північно - американського континенту багато швидше за Колюмба. На цю тему розпалюється полеміка між ученими.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Невдачі комунізму

З різних сторін світу наспіли вістки, з яких кожна зокрема неприємна для комуністів, а в сумі складаються вони на образ комуністичних невдач. Назвемо кілька подій:

У Південному В'єтнамі нічого не вийшло із заповідженої комуністами великої збройної офензиви в літній дощовій порі. Навпаки, масовий наплив американських збройних сил змінив обличчя тамошньої війни. Американські військовики перестали бути „дорадниками", „обсерваторами" й „асистентами" південнов'єтнамського війська, а перебрали оперативні завдання і зразу таки змінили образ бойовища. Правда, комуністичні партизани мають ще силу переводити терористичні акти, робити наскоки, засідки, але не чути вже їхніх чванькуватих перехвалок загнати американських „агресорів" у море. На цьому тлі прийшло заломання престижу Північного В'єтнаму і його протектора — комуністичного Китаю, бо виявилось, що їхні погрози щодо „всебічної підтримки" „визвольної" боротьби партизанів у Південному В'єтнамі залишились тільки погрозами. Особливо погрожує з цього приводу Пейпінґові повна „затрата обличчя" в очах азійсько-африканських проводирів, бо „паперовим тигром" виявився комуністичний Китай і в пакистансько-індійському конфлікті, нічим насправді не допомігши Пакистанові. Престиж Пейпінґу впав настільки, що організатори азійсько-африканської конференції, яка мала відкритись в Альжирі 5 листопада ц. р., відкинули вимогу Пейпінґу — гостро таврувати американський „імперіялізм" і не допустити до конференції СССР. Тому Пейпінґ, мабуть, сам зречеться своєї участи в тій конференції.

Спроба комуністичного перевороту в Домініканській Республіці не вдалася. Спроба державного перевороту в Індонезії з активною участю комуністів, мабуть, з тихим благословенням від президента Сукарно, скінчилася не упадком, а зростом сили і впливів антикомуністичної армії. Спалено головну кватиру комуністичної партії, спалено приватний дім лідера компартії Айдіта. Хоч Індонезія, мабуть, і надалі буде якщо не в орбіті впливів Пейпінґу, то „невтральною", вона напевне втратить давню розгонову силу імперіялізму на службі Пейпінґу. А в совєтському комуністичному центрі — криза харчова, криза ідеологічна, криза духова. За рік, що минув від упадку Хрущова, не розв'язано там ні одної проблеми. Правда, апаратники, що стали у проводі партії і уряду, провели постанови про реорганізацію сільського господарства і промислу, але вони й далі залежать від довозу збіжжя з капіталістичних країн. Вони, хоч і підтримують далі „визвольні" рухи на всіх континентах, роблять це ще більш конспіративно, щоб не пошкодити справі „співіснування" з Америкою, свідомі, що для „угроблення" вільного світу аж ніяк нема коньюнктури.

Щораз менше у світі таких, які вірять, що московські й китайські комуністи це надлюди, і щораз більше таких, які переконані, що московські й пейпінґські диктатори йдуть тим самим шляхом, що його визначили їхні попередники-диктатори: до свого загину.

Не в імені України

Виголошуючи в четвер 7 жовтня ц. р. українською мовою свою промову на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй у Ню Йорку, текст якої передано потім для преси у „неофіційному перекладі" на англійську мову, Петро Тронько, один із заступників недіючого тепер голови Ради Міністрів УССР і — з ласки Москви — голова делеґації УССР на XX сесію Генеральної Асамблеї, намагався переконувати її учасників, що говорить він в імені „уряду й народу України".

Про те, як виглядає „уряд" фіктивної держави „Української ССР", уже була мова на цьому місці, і про це добре відомо всім українцям на батьківщині і в діяспорі. Сьогодні варто зупинитися на деяких моментах промови Петра Тронька, щоб показати, що говорив він виключно, як репрезентант московської режимної експозитури на Україні.

Так, наприклад, П. Тронько згадував про ті велетенські жертви в людях, що їх зазнав український народ під час другої світової війни внаслідок гітлерівської аґресії, заявляючи, що це був „найтяжчий період" в історії України, бож німецькі нацисти-фашисти знищили 4,5 мільйона цивільних людей на Україні, і тепер „українська земля вкрита могилами наших батьків і матерів, сестер, братів і дітей". Якби П. Тронько почував себе вільним українцем і якби був він справді заступником голови Ради Міністрів Української Держави, то, згадуючи цей важкий період в історії України, не проминув би мовчанкою такого трагічного й тяжкого періоду в її історії, як голодова облога, проведена Москвою в 1933 році, у висліді якої загинуло сім мільйонів людей. Тож і могилами наших батьків та матерів, братів та сестер, що згинули в тій московській облозі, вкрита вся широка українська земля і, як стверджують авторитетні особи з самої ж таки України, не було на селі родини, яка не втратила б когось у ті прокляті роки. Але й голодова облога не була єдиним „важким періодом" в історії совєтського режиму: постишевщина, єжовщина, хрущовщина причинилися до екстермінації дальших мільйонів українських людей. І про це Тронько, якби він був справді вільним представником вільної України, не міг би пригадувати світові.

Говорив Петро Тронько також, що треба врешті довести до повної й остаточної ліквідації колоніяльних режимів, — всюди тільки, де вони ще існують. Він пригадував, що в темряві колоніялізму караються ще народи Анґолі, Мозамбіку, Південної Родезії, Південно-Африканського Союзу, Бечуаналенду, Басутоленду, Південної Арабії, Оману, Британської Ґвіяни та інших територій. Але ж, вираховуючи всі ті країни, П. Тронько знову ж „забув згадати", що не мають ще й досі власної державности і незалежности куди більші і ближчі до Москви народи — український, білоруський, вірменський, грузинський, казахський, узбецький, латвійський, литовський, естонський і багато інших. Що більше, промовчуючи такий фактичний стан, П. Тронько намагався засуджувати Уряд і народ свободолюбних З'єдинених Держав Америки за відзначування ними Тижня Поневолених Націй, що є нібито — за його словами — встряванням у внутрішні справи „української держави" і порушенням ... постанов Хартії Об'єднаних Націй.

Усім змістом свого виступу П. Тронько довів, що репрезентований ним „уряд УССР" не є ніяким виразником інтересів України й національних аспірацій українського народу.

ЕКСПЛУАТАЦІЯ УКРАЇНИ

Багато дехто на еміґрації, читаючи про економічно-індустріяльне будівництво у підсовєтській Україні, про нові фабрики, шахти та електрівні, думає, що це дуже добре, що наша батьківщина розвивається.

Не дивно, коли так думає людина, яка про цей розвиток довідується тільки з того, що прочитає в газеті. Гірше, коли так думають ті, що газети редаґують. У пам'яті факти, коли в українській еміґраційній пресі з захопленням описувалось будівництва Каховської гідроелектрівні, коли, бувало, навіть живцем передруковувалось передову „Робітничої Газети" п. з. „Україна — країна суцільної газифікації", написану в зв'язку з відкриттям нових газових родовищ у західніх областях.

Як треба оцінювати цей розвиток будівництва в Україні, постараємось показати на матеріялах, зібраних із совєтської преси, радіо та публікацій.

„Залізничний вузол Красний Лиман називають північними воротами Донбасу. Кожного дня ешелони вугілля, видобутого в шахтах Донбасу, і металу, витопленого в Макіївці, Жданові і Донецьку, виїжджають із із нього на північ". На північ, тобто в Росію.

Таку інформацію подано в совєтській газеті кілька років тому. Від того часу маштаби вивозу з України природних багатств набагато збільшились. Бо, наприклад, тільки у 1957 р. в Донбасі збудовано 25 шахт, пізніше, в роках семирічки 43 шахти і 27 вуглезбагачувальних фабрик, а 31 шахту реконструйовано. Нині в Україні будується 33 нових і реконструюються 27 шахт.

Який імпозантний розмах будівництва, як Україна „розвинулася" за такий короткий час! Здавалося б, тільки радіти кожному з нас. Але немає чого радіти, бо от ніби незначне повідомлення Київського радіо:

„Сніжне — 100-тисячне місто в Донецькій області — постачало високоякісний антрацит більше як 50 років. Але його запаси вичерпуються, і старіші шахти закриваються. Тому місто вуглекопів змінює свою „професію". На місце шахт, які закриваються, створюється завод хемічного обладнання, вже готові пляни будівництва заводу стрічкових консервів".

Подібне діється в Чистякові і Шахтарську, двох інших центрах видобування антрациту в Донбасі.

Антрацит — цінна сировина, яку використовується у металюрґійній промисловості і як енерґетичне паливо для теплових електрівень. Коли б шахти Сніжного, а також Чистякова і Шахтарська забезпечували тільки потреби України в антрациті, то його запаси ще далеко не були б вичерпані, але коли вони мусять задовольняти всесоюзні потреби та ще й потреби інших держав, то очевидно вичерпуються в прискореному темпі.

Тому немає чого радіти, що в останніх кількох роках побудовано в Україні 80 нових вугільних шахт. Їх збудовано на те, щоб у прискореному темпі вичерпувати вугільні ресурси України. І тому треба думати, що таких міст як Сніжне, де шахти закриваються, бо їх запаси вичерпані, буде в Україні більше.

Видобуток газу в Україні — другий приклад експлуатації її Москвою.

Дашавське газове родовище на Львівщині було відоме ще перед першою світовою війною. Від нього Львів діставав природний газ. Після другої світової війни совєтська влада інтенсифікувала його експлуатацію. Побудовано маґістральний газопровід Дашава - Мінськ-Москва з відгалуженням до Вільна та Риги.

Друге багатюще газове родовище в Шебелинці, на Харківщині. „Радянська Україна" з 4 вересня ц. р. пише: „... Маґістральними трубопроводами газ Шебелинки йде в 10 економічних районів. Його одержують Ленінград і Одеса, Москва і Херсон, Харків і Миколаїв, Київ і Брянск, металюрґи Придніпров'я, Молдавія".

Власне згідно із інформаціями з червня 1965 р. „почалося будівництво маґістрального газопроводу Шебелинка - Молдавія. Газопровід ітиме через Тирасполь, пересіче Дністер, постачатиме газ до Бендер, а його 200-кілометрова довжина закінчиться у Кишеневі. З пуском маґістрального газопроводу Молдавія одержуватиме у 30 разів більше газу, ніж досі".

Згідно з дальшими інформаціями газопровід Шебелинка -Кишинів постачатиме річно Молдавії 700 мільйонів кубічних метрів газу, а потім ця кількість підвищиться до одного мільярда кубічних метрів.

В УРЕ (т. 3, стор. 81-82) подано, які нові газопроводи заплянованo збудувати в Україні. З них український газ мають діставати Ленінград, Білгород, Острог та інші міста РСФСР.

Газ з України іде не тільки до Москви та інших „союзних республік", він пливе також за кордон.

„Радянська Україна" з 16 ц. р. повідомляла з Ужгороду: „На схилах мальовничих гір Закарпаття і східньої Чехо - Словаччини вздовж траси нафтопроводу „Дружба" щодня можна бачити невеликі групи людей. Вони вивчають і визначають нову трасу, через яку простягнеться нова „маґістраль дружби", газопровід Дашава - Чехо - Словаччина. Спорудження газової маґістралі завершиться на початку 1967 р. Щороку наша країна (навіть не Україна — абв.) поставлятиме Чехо-Словаччині сотні мільйонів кубометрів газу. До 1970 р. кількість газу, що поставлятиметься Чехо - Словаччині, збільшиться до 1 мільярда кубометрів".

В інформації про відкриття ще одного потужного газового родовища на Львівщині у 1965 р. (другого по

(Закінчення на стор. 3-ій)

о. Володимир Тарнавський

У ПРАЗНИК ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Так дуже поширене в українському народі свято Покрова Пресвятої Богородиці дає нагоду пригадати подію, що стала причиною встановлення цього свята на честь Пречистої Діви Марії. Це свято дає можливість звернути увагу й на те, що ми — в розсіянні сущі сини та доньки українського народу — з не меншою набожністю повинні почитати Діву Марію, як почитали Її наші предки. Але в цьому почитанні, як і взагалі у вияві нашої віри, ми повинні не шукати нових шляхів, а йти втертою ногами наших батьків стежкою, яка веде не тільки до Божої Матері, але — за її заступництвом — і до Святого Бога, що покликав нас бути дітьми українського народу.

На початку X століття, в 903-му році араби (сарацини) напали на Царгород. В обложеному, переповненому втікачами місті почали шаліти пошесті. Приходилось гинути або від хвороби, або від жорстокої руки наїзника.

Тривога зібрала мешканців у Влахернському храмі Пресвятої Богородиці, і всі вони цілу ніч заносили щирі мольби, прохаючи Божу Матір про заступництво. Між приявними були два українські богомольці, Андрій та його учень Епіфаній. Вони оповідали, що під час молитов Пречиста Діва Марія явилася у церкві з Іваном Христителем та другим Іваном — улюбленим Христовим учнем, апостолом і богословом. Всі троє вони молилися враз з народом. Опісля Божа Мати зняла зі себе верхню одежу і розгорнула її над приявними в храмі.

Другого дня сталося те, чого природним способом годі було сподіватись. Місто не тільки оборонилось від ворогів, відбило облогу, але й звільнилось від небезпеки смерти — від шаліючої пошести. З вдячности за чудесний рятунок встановлено — здається, в 911 р., — у Царгороді окреме свято на честь Діви Марії — Покров Пресвятої Богородиці. Свідки чуда Андрій та його учень Епіфаній спопуляризували це свято в Україні, і воно стало одним з найбільш популярних марійських свят в нашому народі.

Знаємо, що різні християнські народи в різний спосіб з'ясовують свою набожність до Богоматері. Одні називають Її почесним ім'ям Богородиця, інші більш інтимним — цариця, ще інші — своєю панею, володаркою чи короною своєї корони. Ми, українці, називаємо Її від давніх часів найкращим словом людської мови — матір'ю. Не слід забувати, що першим нашим народним гимном була і по сьогоднішній день є одна з найкращих пісень „Пресвятая Діво, Мати Руського Краю"...

Пречиста Діва Марія є нашою заступницею, надією, потіхою, а передусім — нашим покровом. Є Тою, що заносить безнастанні мольби за нас перед престіл Бога Отця, Його Сина і свого Сина — Богочоловіка, Христа. Про цю всемогутню молитву Марії слід нам — „у розсіянні сущим — окремо пам'ятати. Бо як чого нам на цьому світі треба, то передусім Покрова Пресвятої Богородиці. Треба нам його, щоб рятував нас від небезпек, що ще ніколи не грозили нашому народові так, як нині.

Там, в Україні, та на місцях заслання наш народ страждає від знущань та релігійного й національного гніту. Цей гніт десяткує його. Чи не треба нам, як обложеному сарацинами Царгородові, прибігати в молитвах до Пресвятої Богородиці: „Володарко, поможи та змилосердися над нами! Поспіши, бо гинемо ... Не пускай своїх слуг без нічого, бо Тебе ми маємо за єдину надію ..." (З Параклиса до Пресвятої Діви Марії).

До Неї нам треба прибігати ще й тому, бо тут, на місцях вільного поселення, нашому народові грозить не менша небезпека — свободою та добробутом окутана. Вона затьмарює народові очі, і він не бачить тієї загрози, що мечем Дамокля висить над ним!

Порівнюючи небезпеку грози — тієї там, в Україні, і цієї тут, у вільному світі, треба сказати, що ця удвоє небезпечніша. Небезпечніша тим, що присипляє чуйність і робить наших людей в національному та обрядовому питанні *дальтоністами*, які не встані розрізнити свого від чужого.

Повільною ходою, але пляново та цілеспрямовано підходить до нашого люду тут, у вільному світі, пошесть байдужности. Вона хитрим підшептом намовляє синів та доньок українського народу: „Ти ж не живеш в Україні, туди ти ніколи не вернешся! Пощо ж тобі зберігати традицію українського народу? Що тобі до неї? Ти ж громадянин іншої країни, що матірньою, ласкавою рукою пригорнула тебе, дала рятунок і безпеку!"

Аби не менш страшна спокуса: „Хіба ж ти перестанеш бути членом Христової Церкви? Яка різниця, що інакше, як там, в Україні, ти святкуватимеш рокові свята? Яка різниця, що іншою мовою, ніж твої батьки та діди, заноситимеш мольби до Святого Бога? Єдине і найважливіше для тебе — спасіння твоєї душі. Про це ти і дбай! Яке твоє відношення до справ, що торкаються українського народу та Христової Церкви в ньому?"

Ось тут саме небезпека. Небезпека у релігійному вихованні дітей українських поселенців, вихованні у небажаному самою ж Христовою Церквою християнському космополітизмові. Не Бог, а люди намагаються зліквідувати питомі риси національних окремішностей у Христовій Церкві.

Христос Спаситель був посланий Небесним Отцем на землю, щоб принести спасіння всім людям. Але той же самий Христос підкреслював при окремих нагодах свою кровну приналежність до жидівського народу, його долею, чи радше недолею турбувався, а навіть плакав, згадуючи те, що мало статися через 37 років після його вознесення на небо, коли то під напором римської облоги камінь на камені не остався в Єрусалимі. По всі часи Христові слова, записані в св. Євангелії, будуть зразком любови до рідного Краю: „Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і каменуєш тих, що післані до тебе. Скільки разів хотів я зібрати твої діти, як збирає птиця свої писклята під крила, а ви не хотіли ..." (Мат. 23, 37).

Якщо може хто зібрати розсіяних по широкому світі дітей українського народу під свої опікунчі крила, то в першій мірі Христова Церква в тому ж народі закріплена вже майже тисячолітньою християнською традицією. Не християнський космополітизм — ще раз підкреслюю, це чужий вченню Христової Церкви — а наша рідна християнська традиція в рідних народних шатах, нанизана чудовим намистом рідної духовости, єдине заборoло нашої народно - християнської душі.

У день Покрова Пресвятої Богородиці прохаймо Божу Матір про Її окреме заступництво та поміч у наших справедливих змаганнях за свободу народу там, на Матер386 терику, і за вірність тому ж народові його дітей, розсіяних по білому світі.

ДВА НЕВІДОМИХ ЛИСТИ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

У Дніпропетровському історичному музеї, де зберігається понад дві тисячі листів до історика й поета Дмитра Яворницького, знайдено два невідомих листи Мих. Коцюбинського і ще два — його дружини. Надіслані вони з Чернігова.

В першому листі, датованому 4 березня 1901 р., Михайло Коцюбинський писав про пошанування українського письменника Панька Куліша виданням спеціяльного альманаху. Пишучи листа через чотири роки після смерти Куліша Михайло Коцюбинський піднімав клопотання в той час, коли в Росії — тюрмі народів — всіляких утисків зазнавали українська мова, культура й література.

На жаль, Борис Аляб'єв, який подає про це в київському журналі „Україна" з 11 квітня 1965 року, не наводить повністю тексту листа, а лише прикінцеві рядки (з фотокопії видно також тільки початкові та прикінцеві рядки і підпис Михайла Коцюбинського):

„Редакційний комітет цього альманаху, що складається з Миколи Чернявського, Бориса Грінченка і Михайла Коцюбинського, припоручив мені прохати Вас, Високоповажаний Добродію, пособити нам у сій справі, давши до альманаху чи свої згадки з подорожі, чи відповідну статтю історичного змісту українською мовою.

Автори дістануть за кожну друковану картку свого твору по 1 примірнику книжки.

Вислати статтю треба не пізніше як 1 травня с. р. на мою адресу.

З високим поважанням
М. Коцюбинський".

Другий лист надісланий 21 листопада 1902 року також з Чернігова. Михайло Коцюбинський звернувся з проханням до Дмитра Яворницького дати консультацію з української архітектури інженерові І. Якубовичу. Цей лист подається повністю:

„Високоповажаний Добродію Дмитре Івановичу!

Дозволяю собі звернутися до Вас за радою й помічю в справі, яка може бути цікавою й для Вас. Мій хороший знайомий інженер І. М. Якубович, що живе в Чернігові, думає розпочати працю, в якій має на меті вистежити вплив українського смаку, українського стилю в старовинній архітектурі на Вкраїні, переважно церковній. Він хотів би виділити все своєрідне в архітектурних мотивах і прослідити розвій його до останніх часів.

На превеликий жаль, він не знає, чи існують спеціяльні праці на таку тему, або які рукописні матеріяли по архівах чи в інших місцях, де і що шукати.

Отут би Ваша компетентна поміч і могла б стати у великій пригоді.

Я був би Вам дуже вдячний, коли б Ви своїми радами напрямили на добрий шлях людину, що мав таку хіть додати до нашої історії культури цікаву сторінку.

Сподіваюся, що Ви, який так добре знає і так любить наше минуле, не одмовитесь запомогти чим зможете.

Бажаю Вам здоров'я і сил.

З високим поважанням
Михайло Коцюбинський".

Листи дружини письменника В. Коцюбинської до Дмитра Яворницького датовані 28 листопада і 14 грудня 1904 року. Як член управи громадської бібліотеки Чернігова, вона просить Дмитра Яворницького приїхати до їхнього міста й прочитати кілька лекцій з історії України та вислати програму до афіші. Авторка нагадує, що вчений також буде бажаним гостем родини М. Коцюбинського.

М. Щ.

ЗЛИВА РЕЖИМНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У плянах „львівського видавництва „Каменяр", що ними діляться в „Радянській Україні" з 23 вересня його директор Петро Інгульський та заступник головного редактора Василь Грабовський, нема нічого нового, крім хіба зливи режимної літератури: хто і як встановлював совєтську владу в Галичині та ін.

А лавреат Шевченківської премії Ірина Вільде видає у в-ві „Каменярі" свій роман „Сестри Річинські"... російською мовою.

Степан Смерека - Чорний

ТЕАТРАЛЬНІ ІДЕЇ ТА ЕСТЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ КАРПЕНКА-КАРОГО

1

Основними ознаками акторської роботи Карпенка-Карого були: постійна, наполеглива праця і внутрішня дисципліна. Всі сценічні образи створені Карпенком-Карим не подібні один до одного. Він умів тонко розкривати психологічну суть кожного образу, його внутрішній світ, пропускаючи крізь свою індивідуальність найтонші деталі перевтілення і над усе — благородну простоту і щирість. Він був противником засади „грати на публіку"; сам цього ніколи не допускав і картав тих, що вважали головним у грі „сподобатись глядачеві". На самопочуття Карпенко - Карий не покладався, як це часто практикувалось між акторами. Спочатку знайомився з даною п'єсою, вивчав матеріяли відповідної епохи, що вважав за небхідне для кращого розкриття сценічного образу, а ролі вивчав напам'ять. Вдумувався в кожне слово, старався правдиво відтворити підтекст фрази інтонацією, мімікою, мізансценою, жестом та іншими засобами акторської майстерности.

У листі до М. Садовського у 1886-му році Карпенко-Карий писав: „Щиро і чесно пишу тобі, що відчуваю і вірю, що ти зрозумієш мою любов до ідеї більш загальної — до відродження театру, ніж часткового успіху трупи. Успіх трупи — річ перехідна, успіх театру — річ широка, яка несе за собою проґрес всього українського"[4].

Про успіх Марії Заньковецької у „Наймичці", який послужив для визнання та ствердження українського театру, Карпенко - Карий писав, що це „успіх не тільки театральний, це успіх, за який ті, що люблять свою Батьківщину, повинні на віки вічні пам'ятати ім'я артистки"[5].

У 1900-их роках в листі до М. Садовського, коли між братами виникли творчі суперечки, Карий писав:

„Згодься з тим, що наш театр єсть вельми общественне діло, і служити йому не можна інакше, як забуваючи персональні суперечки. Велика честь буде нам, коли ми зуміємо забути себе для громадського діла"[6].

У Росії до 60-их років XIX століття, а то й далі, театральна справа була в руках царського уряду, власне в руках урядовців з Контори імператорських театрів, які гальмували розвиток театрального мистецтва. Ця контора визначала репертуар, перевіряла його, а про акторів не турбувалася зовсім.

Щоб звільнити театр від впливу царського уряду, деякі із провідних театральних діячів обстоювали потребу відкриття приватних театрів. Але приватні підприємці, створюючи театри, переслідували мету наживи. Антрепренери ганялись тільки за „касовим репертуаром" і не дбали про мистецький рівень, виписуючи розважальний і безідейний репертуар, який давав кращий прибуток. Карпенко - Карий і М. Кропивницький виступали проти фарсово - опереткового репертуару, проти перетворення театру в „кафе-шантан".

Карпенко - Карий дивився на театр не як на інституцію, створену для розваги „розбещеного панства", для приємного проведення часу, не як на трибуну проголошування програми „чистого мистецтва чи „мистецтва для мистецтва", а як носія передових ідей для широких мас народу. Театр для Карпенка-Карого — це школа, яка повинна навчати народ, ширити гуманістичні ідеї, любов до рідного краю, викривати все чуже, вороже і реакційне в житті суспільства.

У монолозі Івана Барильченка Карпенко - Карий висловив своє театральне кредо: „Сцена мій кумир, театр — священний храм для мене! Тільки з театру, як з храму крамарів, треба гнать і фарс, і оперетку"[7].

Далі в цьому ж монолозі Карпенко - Карий говорить про репертуар: „У театрі грать повинні тільки справжню літературну драму, де страждання людської душі тривожать кам'яні серця, і кору ледяну байдужости на них розбивши, проводить в душу глядача жадання правди, жадання загального добра, а пролитими над чужим горем сльозами убіляють його душу паче снігу! Комедію нам дайте, комедію, що бичує сатирою страшною всіх і сміхом через сльози сміється над пороком і заставляє людей, мимо їх волі, соромитись своїх лихих учинків!.. Служить таким ідеалам любо! Тут можна іноді і поголодувать, щоб тільки певність мати, що справді ти несеш несхибно цей стяг священний"[8].

В такому ж дусі порушує Карпенко - Карий це питання і в „Житейському морі". Він боровся за створення народного українського театру, доступного для широкого загалу. Він боровся за те, щоб глядач, який прийшов у театр, виніс із нього морально - естетичне задоволення, щоб кожний спектакль, розкриття кожного сценічного образу спонукало глядача призадуматися, виносити якусь певну суспільно - виховну ідею.

Карпенко - Карий гостро виступав проти „розбійників сцени", що гальмували розвиток народного театру, засмічували українську сцену бездарним репертуаром; в танцях, якими були багаті українські спектаклі, „б'ють себе по морді", рвуть собі волосся, кричать, як дикі ашантії, намощують за кулісами столи один на одного і скачуть звідтіля з диким гиком на сцену, а тут у судорогах епілептика роблять такі кривляння й вигуки, від котрих благородне серце справжнього театрального слухача холоне й навіки відвертається від народного театру"[9].

---

[4] Журнал „Радянське Мистецтво", ч. 22, 1945 р. Цитуємо за статтею Фрідмана — „Життя на сцені".
[5] Там же.
[6] Цитуємо за статтею О. Фрідмана „Життя на сцені".
[7] І. Карпенко - Карий, П'єси. Держлітвидав, Київ, 1949, стор. 357.
[8] Там же.
[9] І. К. Тобілевич. „Чернетка листа". Про мистецтво режисера. „Мистецтво", Київ, 1948, стор. 72.

(Далі буде)

Гартфорд, Конн.

БУДОВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

Українська еміграція в Америці, свідома своєї відповідальности і обов'язку перед поневоленою Батьківщиною, закріплюється на своїх місцях поселення, щоб не розгубитися в чужому оточенню і задержати свої національні сили до слушного часу, коли Україна стане вільною і буде потребувати її помочі. —

Для громади, яка не бажає, щоб по ній й слід загинув — Церква, Рідна Школа, Народний Дім — є найпершими потребами.

Українська гартфордська громада відчувала брак відповідного дому для діяльности товариств та молодечих організацій. Українсько - Американський Клюб з приходом нової еміграції закупив будинок при Вітмор вулиці в той час, коли годі було передбачити дальший розвиток нашого національного життя. Все ж він старався заховати місце в своїх скромних кімнатах для молодечих організацій Пласту і СУМА, примістити кредитівку „Самопоміч" і кооперативу СУМА, та крім того всі наші товариства мали місце для засідань та сходин. Для більших імпрез та забав треба було наймати чужі залі в місті і поза містом.

Не дивно, що від кількох літ наше громадянство думало, щоб збудувати гідний УНДІМ на відповідному місці, який відповідав би національно - культурним потребам громади а також був би репрезентаційним домом українців в Гартфорді.

Український Горожанський Клюб, йдучи на стрічу громадським потребам, змінив свою статутову назву на Український Народний Дім. Закупив будівельну площу при гарній центральній вулиці та взявся до будови УНДому вартости — $300 000.

В деяких українських громадах будують УНДоми на засаді взаємного порозуміння всіх місцевих товариств і установ, на принципі пропорційного поділу коштів будови і удержання дому.

УГКлюб в Гартфорді мав власні фонди на будову дому виключно для своїх членів. Приступаючи до будови УНДому, мусів взяти під увагу потреби всіх товариств а головно організацій молоді, які, як товариства дефіцитові— у фінансовому розумінню — ніколи не покриють коштів ані будови, ані вдержання дому, тому обов'язок фінансування будови УНДому падає на всіх свідомих і активних членів громади.

Ініціятива УГКлюбу, піддержана представниками усіх наших товариств, стрінулася із признанням громадянства Гартфорду і околиці, яке своїми пожертвами і безпроцентовими позиками дало можність управі УНДому почати будову на початку цього року, і яка буде закінчена в найближчому часі.

Слід згадати, що до здійснення цього почину у великій мірі причинився Український Народний Союз, який своєю поважною будівельною позикою допоміг нашій громаді здійснити її мрію — побудувати УНДім.

Тепер перед нашаю громадою стоїть ще одне важне завдання — це внутрішнє викінчення та урядження дому.

Управа УНДому може поважно рахувати на наше жертвенне громадянство, яке своїми дальшими пожертвами допоможе УНДомові вже в листопаді почати нормальну діяльність.

Список жертводавців є документом, який будучим поколінням буде свідоцтвом вірности і глибокого сантименту української еміграції до своєї народности.

Управі УНДому, яка прийняла на себе велику відповідальність і всі клопоти зв'язані з будовою УНДому, належиться всебічна і солідарна допомога цілої нашої громади.

Е. Г.

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗДА

МОВОЗНАВЧА КОМІСІЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

— відбудеться в суботу, 16 жовтня 1965 р. в год. 6-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку.

Програма:

1. Відкриття.
2. **Проф. Д-р П. Ковалів:** доповідь на тему: „Українська мова в радіомовленні".

Вхід вільний.

Управа Мовознавчої Комісії НТШ

ПРОГРАМА

XIV КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

яка відбудеться

в НЮ ЙОРКУ в готелі СТАТЛЕР при 34-ій вул.

у днях 25-28-го листопада 1965 р.

Четвер, 25-го листопада:

Год. 9:00 рано: — Річні Збори Гол. Управи СУА
Год. 6:00 увечорі — Реєстрація делеґаток

П'ятниця, 26 листопада:

Год. 9:00 рано — Реєстрація делеґаток
Год. 10:00 рано — Відкриття Конвенції
Вибір Конвенційної Президії
Представлення делеґаток
Вибір Комісій — Номінаційної, Звітової, Резолюційної (конвенційних) і Організаційної, Культ.-Освітньої, Виховної, Зв'язків, Сусп. Опіки, Пресової, Фінансової
Год. 1-2 по пол. — Обідова пора
Год. 2:00 по пол. — Звідомлення голови Централі
Год. 6:00 увечорі — Від'їзд автобусом до Українського Інституту Культури, де відбудеться Конвенційний Панель на тему: „Зберігаймо силу нашого поселення".
Год. 9:00 увечорі — Чайне прийняття заходами 72 Відділу СУА

Субота, 27 листопада:

Год. 9:00 рано — Звіт Звітової Комісії
Звіт фінансовий
Звіт Контр. Комісії
Дискусія над звітами і їх прийняття
Звідомлення Комісій
Ухвалення внесків Комісій
Год. 1-2 по пол. — Обідова пора
Год. 2:00 по пол. — Сесія англомовних Відділів із доповіддю на тему: „Пізнаваймо корінь нашого походження" і дискусія
Год. 3:30 по пол. — Сесія молодечих Відділів із доповіддю і дискусія
Год. 6:00 увечорі — Кінець Сесії
Год. 7:30 увечорі — Бенкет у готелі

Неділя, 28 листопада:

Год. 8:00 рано — Служба Божа
Год. 10:00 рано — Вибір Головної Управи
Год. 1-2 по пол. — Обідова пора
Год. 2:00 по пол. — Звіт Резолюційної Комісії
Ухвалення резолюцій
Год. 5:00 по пол. — Закриття Конвенції

Нюарк-Ірвінгтон, Н. Дж.

ПОСВЯЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ

Ірвінгтон, 3-го жовтня. (І. Г.) Українська громада міст Нюарку та Ірвінгтону в приявності понад 300 осіб посвятила новонабутий дім Української Централі. Посвячення довершили: о. митрат Артемій Селепина, настоятель української православної церкви св. Тройці в Ірвінгтоні, о. Дмитро Лаптута, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку і о. Микола Харищак, настоятель української православної церкви св. Вознесіння в Нюарку. Під час чину посвячення багатьом присутнім було видно сльози на очах, коли бачилось трьох душпастирів, які стояли поруч себе і читали спільно молитви.

Акту відкриття доконав посадник міста Ірвінгтону п. Вілліям Е. Ловелл та два радні міської управи пп. М. Блазі і Г. Стівенс. Під час бенкету загостив до Української Централі кандидат на губернатора стейту Ню Джерзі, стейтовий сенатор Вейн Думонт, якого представив приявним проф. д-р М. Чировський, голова Українського Американського, Республіканського Об'єднання стейту Ню Джерзі. Він схарактеризував свою програму, натавровуючи комунізм, як найбільш нищівну доктрину теперішніх часів. З огірченням він висловився про проф. Джіновіза, марксиста з Рутґерського Університету, що за гроші з наших податків, надуживаючи академічної свободи, затруює душі університетської молоді.

З черги, п. А. Акстел, голова Республіканської Партії повіту Ессекс представив низку кандидатів до стейтової леґіслятури.

Основну промову мав д-р Володимир Гук, голова Будівельного Комітету УНДому, який закликав усі установи і всіх громадян до спільного зусилля здвигнути великий, репрезентативний Народний Дім, бо „в своїй хаті, своя правда, і сила і воля."

Посадника міста Ірвінґтону і членів міської управи представляв українській громаді, відомий адвокат д-р Іван Романишин. Інж. Микола Семанишин, голова Української Централі, представив ряд делеґатів від організацій та установ цієї округи, яких приявні вітали рясними оплесками. З черги, він відкрив мистецьку програму цього вечора. При[illegible] новинкою-несподіванкою був виступ квартету ре[illegible] в особах: Б. Бемко, [illegible], Л. Калинич і М. [illegible], які бравурно від[illegible] ряд змодернізованих українських пісеньок, власної композиції. В дальшій програмі виступило музичне тріо „Веселка" під управою Ірини Дмитрах, яке публіка сердечно вітала.

Наприкінці інж. М. Семанишин подякував 4-ом нашим контракторам-будівельникам та 30-ом громадянам, що безкоштовно вклали свій час і труд для внутрішньої перебудови Української Централі, як теж паням-членкиням Союзу Українок за приготування цього вечора.

З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що з уваги на те, що місяць жовтень є „Місяцем української книжки" — найближчий вечір у п'ятницю 15 жовтня ц. р. буде присвячений коротким доповідям і дискусії над книжковими проблемами. Борис Ржепецький виголосить доповідь „Імперіялізм книжки". Після того буде мова на тему: „Від слів до чину — про одну видавничу спілку" і „Про дитячу книжку". Початок о год. 8 вечора.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ БИЗНЕСОВІ КОРПОРАЦІЇ ВИДАЛИ НА ДОПОМОГУ КОЛЕДЖАМ І УНІВЕРСИТЕТАМ $250,000,000. в минулому році, як про це звітує Рада Фінансової Допомоги Вихованню. В цілій країні корпорації видавали на допомогу академічним школам по 0.31 відсотка своїх прибутків перед заплаченням податків. В стейті Ню Джерзі ця допомога становила 0.35 відсотка прибутків корпорацій. Одна компанія в Ню Джерзі жертвувала $900,000, а інші пересічно по $100,000. Пожертви корпорацій становлять одну п'яту пожертв для коледжів та університетів.

АВТА МАРКИ 1966 МАЮТЬ БУТИ ДОРОЖЧІ ВІД МОДЕЛІВ З 1955-го РОКУ тому, що фірми, які продукують нові моделі заінсталювали в нових возах такі влаштування, які спричинили подорожчання авт. Фірма Дженерал Моторс і Крайслер вже повідомили про збільшення цін на нові моделі авт, а фірми Форд і Амерікен Моторс мають це зробити в найближчому часі.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

— Відділ у Сиракюзах —

запрошує усе Українське Громадянство Сиракюз і околиці

на ДОПОВІДІ:

О. ЗІНКЕВИЧА: „Молодь сучасної України"
Я. ГАЙВАСА: „Старе й нове в житті української еміґрації".

Доповіді відбудуться

дня 17-го жовтня 1965 р.

о год. 2:30 по полудні
в залі **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**

УПРАВА ВІДДІЛУ ОДВУ в СИРАКЮЗАХ

Українська Вільна Академія Наук у США

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ і КОНЦЕРТ ДВОХ ПОКОЛІНЬ

з нагоди 1965-1966 ювілейного року Академії

ПРОГРАМА

Доповідь президента Олександра Архімовича: „Підсумки діяльности УВАН у США в 1964-1965 академічному році"

Концерт двох поколінь

Участь в концерті беруть: Олександра Буніна-Сарач, Анеля Каулініс (Філядельфія), Ірена Кіпа, Тамара Маковська, Галина Сарач, Філліс Фаллетта, Юрій Кейс, Вадим Кіпа, Євген Крахно, Лев Рейнарович.

Конференція і Концерт двох поколінь відбудеться

в неділю, 17-го жовтня 1965 року

о 7-ій год. веч. в будинку Академії:
206 Вест 100 вул., Н. Й.

ЕКСПЛУАТАЦІЯ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Дашавському щодо потужности), стверджувалось, що „це родовище даватиме газ не тільки західнім областям України, але також Білорусі, Прибалтиці та братній Польщі. З введенням в дію цього нового родовища подача газу в Польщу збільшиться у два рази".

Україна видобуває третину всесоюзного видобутку газу. Але, як бачимо, цей газ тільки частинно вживається на потреби самої України. І тому мова про суцільну газифікацію України — пусті слова.

У післявоєнні роки побудовано в Україні багато потужних гідро- й теплоелектрівень. Їх електроенергія, одначе, тільки частинно використовується Україною. Бо всі її великі електрівні включено до системи „Мир", яка постачає електричну енергію „країнам соціялізму".

У цій системі потужна Добротвірська теплова електрівня на Львівщині постачає електроенергію Чехо-Словаччині. Для тих самих цілей будується на Львівщині другу потужну Бурштинську теплову електрівню.

Ці обидві електрівні постачатимуть енергію не тільки Чехо - Словаччині. За повідомленням із вересня 1965 р. „колектив Львівського відділення Енергосільпроект завершив розробляти проєкт нової високовольтної лінії енергопередач з міжнародної енергетичної системи „Мир". Вона візьме свій початок від Добротворської районної електрівні і простягнеться до польського міста Замостя. Нова лінія максимально скоротить шлях подачі електроенергії в Польщу та Німецьку демократичну республіку".

Вугілля, природний газ, електроенергія, навіть до певної міри нафта — всі ці паливо - енергетичні ресурси України експлуатується в прискореному темпі, проти інтересів України. Нафтопровід „Дружба", енергетична система „Мир", магістральні газопроводи — все це нитки, якими Москва економічно всебічно узалежнює від себе країни-сателіти. Вона це робить коштом експлуатації України. Темп розвитку України визначає Москва, а Україна мусить виконувати пляни. Отже, прославлювана совєтською пресою „розбудова" не в інтересах України. І про це завжди треба пам'ятати.

абв.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

У неділю, 17-го жовтня 1965 р.

в 25-ту Річницю з дня смерти

св. п. Володимира Сальського

Ген. Штабу Генерал-Хорунжого і б. Військового Міністра Української Народної Республіки

та

в 32-гу Річницю з дня смерти Його дружини

св. п. Надії Сальської

буде відслужена

в Катедрі УПЦ СВ. ВОЛОДИМИРА в Ню Йорку

при 160 Захід 82-га вулиця, після св. Літургії

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЇХ ДУШ

До участи в ній запрошую всіх б. Вояків та Громадянство.

ЮРІЙ САЛЬСЬКИЙ, син

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. СТЕПАНА ЛЕВКУТА

складаю для Об'єднання Працівників Дитячої Літератури — суму 10.00 дол.

Іван БІЛОУС

Замість квітів на могилу

бл. п. ТЕКЛІ БІЛЕЦЬКОЇ

вчительки і письменниці, складаю на видавничий фонд нашим дітя — ОПДЛ — Об'єднання Працівників Дитячої Літератури — суму 15.00 дол.

Іван БІЛОУС, Дітройт

З глибоким жалем і смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих та Українську Громаду, що в неділю, 10-го жовтня 1965 р. померла у Відні, по важкій недузі, на 82-му році життя

БЛ. П.

КЛИМЕНТИНА З СІЧИНСЬКИХ АВДИКОВИЧ-ГЛИНСЬКА

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

СТЕФАНІЯ ХЕРАССІ — дочка
ОРЕСТ АВДИКОВИЧ — син

Анна Олексієнко з дому Андрієвська народилася дня 27 липня 1911 року в селі Муканї, пов. Радехів, Зах. Україна. Згинула трагічною смертю (переходила через дорогу і забило авто), дня 2-го жовтня 1965 р. Була членом Відділу УНСоюзу в Шикаґо.

†

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями, Парохіянами та Знайомими, що в суботу, 2-го жовтня 1965 року згинула трагічною смертю на 54 році життя

бл. п.

АННА ОЛЕКСІЄНКО

з дому **АНДРІЄВСЬКА**
в Денвері.

Панахида відправлена в Денвері дня 3 жовтня 1965 р. а ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відправлено в Шикаґо, дня 6 жовтня ц. р. і там похована в родиннім гробі на Православнім цвинтарі Елмвуд.

У глибокому смутку:

ПЕТРО — чоловік
ОЛЬГА — дочка з чоловіком СЛАВКОМ і дітьми
ВОЛТЕР — син
КАТЕРИНА — мати
ФРАНЕК — брат з дружиною МАРІСЮ і дітьми
ОЛЕКСАНДРА — донька чоловіка, з мужем і донькою
ТЕКЛЯ — сестра з дітьми в Україні
РІДНЯ в ЗДА, Канаді й Україні

В 6-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ

ГОЛОВИ ПРОВОДУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

в суботу, 16-го жовтня 1965 р. о год. 8-ій веч.

буде відслужена в церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ ТА ВСІХ ВОЇНІВ ОУН І УПА, ПОЛЯГЛИХ В БОРОТЬБІ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

До участи в ПАНАХИДІ і СВЯТОЧНИХ СХОДИНАХ
що відбудуться після Панахиди
при 315 ІСТ 10-та вул. в Ню Йорку
всю Українську Громаду запрошують

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ м. НЮ ЙОРКУ

СПІЛЬНИМ ЗУСИЛЛЯМ

За вибір Володимира Стека

адв. Володимир Стек

В кожній виборчій кампанії в ЗДА ведуть провід дві головні партії: Республіканська і Демократична. Кожна партія виставляє своїх кандидатів на сенаторів, конгресменів та на міські і стейтові уряди. Кожного першого вівтірка в листопаді припадає виборчий день.

За кілька тижнів йдемо до виборчих урн. На долині міста Ню Йорку кандидатом на асемблімена до Стейтової Леґіслятури в Олбані є Володимир (Волі) Стек.

Хто ж Стека не знає, нехай про нього в Головній Виборчій Кватирі при 95 Second Avenue, New York City — запитає.

Передвиборчі виступи Володимира Стека 8-го ц. м. о год. 9:00 вечером в Сейнт Станіслав авдиторії, де було понад 600 осіб, та на зборах Хору Думка в Українському Народному Домі о год. 10 вечером, дадали йому ще більше впертости й витривалости у виборчому змазі з противниками. Присутні в обидвох авдиторіях щиросердечними оплесками запевняли кандидата про свою піддержку.

Володимир, або Волі Стек, по професії адвокат. Батьки його прибули до ЗДА ще перед 1-ою світовою війною. Батько його, тепер пенсіонер, військовий ветеран із першої світової війни. Стрий Волі — д-р Степан Стек, прибув до ЗДА із скитальщини після 2-ої світової війни. Довший час він мав свою лікарську канцелярію на 3-ій вулиці в Ню Йорку. Володимир Стек, як і його батько, служив при війську ЗДА, тепер є полковником летунства в резерві. Цікаве в нього те, що він в молодому віці вивчив гру на кількох інструментах, і вміє грати на скрипці, віолі, клярнеті, саксофоні й органах. Він є членом музичної юнії ч. 802. Дружина його, — Газель Стек є відомою співачкою - артисткою.

Чому мешканці давнтавну повинні голосувати на Стека? Він народився на Давнтавні в Ню Йорку, серед слов'янсько - еміґраційного поселення. Він, як син старого еміґранта, найкраще знає людські житьові невигоди, ніхто інший як він знає, як найкраще нести допомогу всім тим, які її потребують. Для мешканців нашого давнтавну Волі Стек є їхнім сином. Не буде тут перебощення, коли скажемо, що майже немає на давнтавні людини, яка не знала б Волі Стека.

Волі Стек і його дружина Газель всеціло посвячуються громадській праці. Їх діти — це їхня громада. Голосуючи на Волі Стека — ми сплачуємо йому свій довг за його віддану працю для всіх мешканців давнтавну, без різниці на їх релігійні чи національні приналежності. В Ст. Станіслав авдиторії громадяни польського походження вітали його з таким самим ентузіязмом, як українці в Українському Народному Домі. Немає тут нічого дивного, що його на кандидата не назначила партія, але громадський виборчий комітет, громада, яка знає його від немовлятка.

Громадський Виборчий Комітет за вибір Волі Стека закликає всіх голоситися до Головної Кватири — Citizens Committee for Election of Walter Steck Assemblyman, 95 Second Avenue, New York City, щоб допомогти в передвиборчій кампанії. Ми свідками численних виборчих закликів. Для розповсюджування виборчої літератури Громадський Виборчий Комітет потребує вашої помочі. На вашу поміч, фінансову і моральну, жде також ваш кандидат Волі Стек.

Це перший раз на протязі 30-ти років історії українського поселення в Ню Йорку, українці добилися того, що мають свого кандидата на асемблімена до Стейтової Леґіслятури в Олбані.

Спільним зусиллям допоможемо Володимирові Стекові, а також і самим собі, і будемо мати свого оборонця в Стейтовій Леґіслятурі в Олбані.

Роман С. Голіят

СЕРПЕНЬ НА СОЮЗІВЦІ

В доповненні до хроніки подій із життя й активности відпочинково - розвагової оселі Українського Народного Союзу, що нею є Союзівка в Кетскильських горах, надрукованої в числі „Свободи" з 18-го серпня цього року, нижче подається хроніку товариського й розвагового життя на цій оселі в місяці серпні:

Неділя, 1-го серпня — Служби Божі (рано). Купіль над басейном (увечері).

Понеділок, 2-го серпня — Орієнтаційна прогулька (рано). Фільм „Товариш Джої" (увечері).

Вівторок, 3-го серпня — Фільм „Шарейдз" увечері). Вечір УНС на перегонах в Монтіселло.

Середа, 4-го серпня — Попис - конкурс. Забава при оркестрі „Тріо Союзівки".

Четвер, 5-го серпня — Ватра (увечері).

П'ятниця, 6-го серпня — Забава (оркестра „Амор".

Субота, 7-го серпня — Концерт з участю: Тамари Лихалай, Квартету „Каравана" і Марія Ґеца при фортепіяні.

Неділя, 8-го серпня — Служби Божі (рано) та відкриття курсів українознавства (увечері).

Понеділок, 9-го серпня — Фільм „Шевченко у Вашинґтоні" (увечері). Орієнтаційна прогулька (рано).

Вівторок, 10-го серпня — Фільм „Золотий Кадиляк".

Середа, 11-го серпня — Забава при оркестрі „Тріо Союзівки".

Четвер, 12-го серпня — Прогулянка до Гантеру (рано). Фільм Яр. Кулинича „Від Митрополита Андрея до Кардинала Йосифа" (увечері).

П'ятниця, 13-го серпня — Гра копаного м'яча (по полудні). Забава (оркестра „Амор" увечері.

Субота, 14-го серпня — Концерт з виступами Хору „Прометея" і мистця сцени — Василя Шуста. Забава (оркестра „Амор").

Неділя, 15-го серпня — Служби Божі (рано). Плита з опери „Відьма" (увечері) з поясненнями проф. І. Задорожного.

Понеділок, 16-го серпня — Орієнтаційна прогулька (рано). „Будьмо знайомі" — вечірка.

Вівторок, 17-го серпня — Фільм „Андер да Ям, Ям Трі" (увечері).

Середа, 18-го серпня — Забава при звуках „Тріо Союзівки".

Четвер, 19-го серпня — Преображення Господнє. Богослужби (рано). Фільм „Золотий Кадиляк". Ватра.

П'ятниця, 20-го серпня — Прогулянка до Гантеру (рано). Забава при звуках оркестри „Амор".

Субота, 21-го серпня — Концерт з участю Володимира Тритяка, Лідії Бульби, та Хризанти Зубрицької. Забава при звуках оркестри „Амор".

Неділя, 22-го серпня — Служби Божі. Доповідь професора Р. Смаль - Стоцького „Україна і Росія" (увечері).

Понеділок, 23-го серпня — Орієнтаційна прогулька (рано). Фільм 7-ла подорож Сінбада" (увечері).

Вівторок, 24-го серпня — Цирк „Мілз Братів". Гра копаного м'яча.

Середа, 25-го серпня — Конкурс - попис - концерт.

Четвер, 26-го серпня — Фільм „Дат Тач оф Мінк".

П'ятниця, 27-го серпня — Забава при звуках оркестри „Амор".

Субота, 28-го серпня — Успення Пречистої Діви Богородиці. Служби божі. Концерт - попис Танцювального Ансамблю Петра Марунчака з Монтреалю. Забава при звуках оркестри „Амор".

Неділя, 29-го серпня — Служби Божі (рано). Лекції танґа (увечері) під проводом п-і Задорожної.

Понеділок, 30-го серпня — Орієнтаційна прогулька. Показ кольорових світлин із Близького Сходу (увечері).

Вівторок, 31-го серпня — Фільм „Бай, Бай Берді".

ПА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ГІРКА РОЗМОВА

У „Молоді України" з 10 вересня вміщено нарис Галини Ковтун, лікарки з Чернігівщини. Ось уривок з цього нарису — розмова лікарки і медичної сестри Тані.

„— А знаєш, Таню, в якому визначному місті ти житимеш? Гоголь, Гребінка, Глібов, Сошенко від нині твої земляки.

Таня не стримується і посміхається: — Ну, почніть тепер ще стверджувати, що вони всі ласували ніженськими огірками, і я подумаю, що ви вважаєте мене за дурне дівчисько , яке плаче, щоб його втішили цукерками.

— А хіба любити місто, де ти працюєш, яке стало твоїм домом, це вже так погано?

— Домом? А хто з вас хоч власну квартиру тут має?

Це примхливе дівчисько справді знає, чим мені дошкулити" . . .

НАТЮРМОРТ КЛАРИ ПЕТЕРС У ПОЛТАВІ

В каталозі Полтавськаго мистецького музею з'явився запис: „Клара Петерс. Натюрморт. 1612 рік".

Цей натюрморт з омарами й креветками, автором якого є голляндка артистка-малярка, потрапив до музею з приватної калекції князів Кочубеїв. („Молодь України" з 22 вересня).

„ЕЛЬДОРАДО"

Скадівський район на Херсонщині.

— Ти знаєш, що було на цьому місці два роки тому? Солончаки та бур'яни, що їх навіть невибагливі вівці не їли . . . Потім прийшла вода, і наш край став справжнім Ельдорадо. Тільки не золотим, а рижовим. (З репортажу Є. Дубовика „Зорі рижової цілини", „Молодь України" з 19 вересня).

КАГАРЛИЦЬКІ ОБЖИНКИ

З дверей „будинку культури" виходить голова колгоспу „Червоний Хлібороб" І. Кабанець. Поруч нього — дві колгоспниці в національному вбранні. Вони несуть на рушниках великі короваї хліба нового врожаю.

Встає Польова Царівна:
— Любі друзі! Шановна громадо!
Дозвольте ж мені
наше радісне свято —
колгоспні обжинки
в добрий час почати!

Виступає партійний „бос" Кагарлицького району і вітає колгоспників з успіхами у збільшенні виробництва та продажу державі сільськогосподарських продуктів.

Ці кагарлицькі „обжинки" відвідав також сам партійний „бос" київської області В. Дрозденко і привіз із собою мистців з Києва для виступів перед колгоспниками. (З „Молоді України" 22 вересня).

СПОРТ

НОВА НЕВДАЧА „ЛЕВІВ" І ПЕРЕМОГА „КРИЛ"

„Леви" — „Олімпікс" 0:1
„Крила" — „Ютс" 3:0

Шикаго 3-го жовтня — Співчемпіони Вищої Дивізії, „Леви" і їхні грецькі суперники „Олімпікс" зустрілися на головному стадіоні Ганзон Парку. „Леви", помимо прекрасної гри на половині грища греків, програли цю зустріч нещасливо вислідом 0:1, внаслідок чого наша дружина зійшла з першого на третє місце. На першому місці опинилася „Ганза" після минулонедільної перемоги 4:1 над „Швабен". Одинокі ворота зустрічі здобув для „Олімпікс" з вільного Гувас, який стрілив через мур оборони „Левів" у правий ріг воріт Банаха. В другій половині змагань мали „Леви" гнітучу перевагу, з якої, на жаль, не зуміли здобути вирівнання і перемоги. Таких нагод на ворота мали „Леви" багато разів: стріл Бульби на 69-ій хвилині відбився від поперечки, опісля воротар „Олімпікс" оборонив на 70-ій, 71-ій і 72-ій хвилинах, дві добрі нагоди на 73-ій і 76-ій хвилинах закінчилися нецільними перестрілами нагод на ворота, а вкінці Еліяшевський так само перестрілив вільного до греків на останній хвилині змагань. Склад „Левів": Банах, Скороход, Ніколь, Полюхович, Крат, Бульба, Лоско, Медина, Батиста, МекКаферті, Керр, Дижурко, Еліяшевський і Стахровський. Глядачів — 400.

Сумівські „Крила" підходять успішно вгору показника Вищої Дивізії. В останніх трьох зустрічах здобули вони 5 точок і зайняли тепер п'яте місце в табелі. У переможних змаганнях останньої неділі, які закінчилися вислідом 3:0, стрільцями воріт до сербської дружини „Ютс" були Євген Андрусишин (2) і юнак Лапка (1). Після останньої перемоги мають „Крила" на своєму рахунку 10 змагань, з яких 3 закінчились для них перемогами, 4 нерішеними вислідами і 3 програними. Згідно з цим „Крила" мають тепер 10:10 точок і відношення воріт — 16:17.

Італійська дружина „Марунс" зремісувала останньо з „Кікерс" 1:1 і вона разом із сербською дружиною „Ютс" є кандидатами на деґрадацію з Вищої до Першої Дивізії. „Марунс" підсилили свій склад кількома змагунами з Канади, але для рятунку від спаду до Першої Дивізії потрібно їм чотирьох перемог у залишених до кінця року чотирьох мистецьких грах.

Резерва „Левів" перемогла резерву „Олімпікс" 6:3. Воротами для „Левів" поділилися: Атанас (2), Козленко (2), Стахровський (1) та Мацько (1).

У суботніх змаганнях місцевих „дербі" доросту „Леви" і „Крила" поділилися точками, закінчуючи зустріч вислідом 0:0. Дотеперішній здобуток „левенят" у сімох відбутих грах, — це 2 перемоги, 4 нерішені і 1 програна, які дають разом 8:6 точок і відношення воріт 11:7.

Петро Головатий

ТАРЗАН, ч. 5514. Приготовляються обманути!

— Ми зачекаємо тут кілька днів, поки вернемося до Зімби, — сказав Воллес.

Тимчасом ми зможемо вишколити вас в уживанні трусиків та зробимо кілька стріл і лук . . .

— А тоді, мій приятелю, я мусітиму вас обголити.